

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ОШ “ДЕСПОТ СТЕФАН ЛАЗАРЕВИЋ”
Број:225/2018-6
Школски одбор
30.3.2018. године
Б а б у ш н и ц а

На основу члана 119. став 1. тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања, (“Службени гласник РС” бр.88/2017), у поступку усклађивања са Законом о основама система образовања и васпитања (“Службени гласник РС” бр.88/2017) и Законом о основном образовању и васпитању (“Службени гласник РС” бр.55/2013 и 101/2017), Правилником о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање, (“Службени гласник РС” бр.30/2010), ШКОЛСКИ ОДБОР ОШ “ДЕСПОТ СТЕФАН ЛАЗАРЕВИЋ” у Бабушници на седници од 30.3.2018. године донео је

ПРАВИЛНИК
О ВАСПИТНОЈ, ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКОЈ И
МАТЕРИЈАЛНОЈ ОДГОВОРНОСТИ УЧЕНИКА

1) ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА-
ПРАВА УЧЕНИКА

Члан 79.

Права ученика остварују се у складу са потврђеним међународним уговором, Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законима, а школа, односно сви запослени, дужни су да обезбеде њихово остваривање, а нарочито право на:

- ▶ квалитетан образовно-васпитни рад који обезбеђује остваривање принципа и циљева из члана 7. и 8. Закона о основама система образовања и васпитања;
- ▶ уважавање личности;
- ▶ подршку за свестрани развој личности, подршку за посебно исказане таленте и њихову афирмацију;
- ▶ заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања;
- ▶ благовремену и потпуну информацију о питањима од значаја за његово образовање и васпитање;
- ▶ информације о правима и обавезама;
- ▶ учествовање у раду органа школе у складу са Законом о основама система образовања и васпитања и посебним законом;
- ▶ подношење приговора и жалбе на оцену и на остваривање других права по основу образовања;

- ▶ слободу удруживања у различите дечје организације, групе, клубове и организовање ученичког парламента;
 - ▶ јавност и образложење оцене и подношење приговора на оцену и испит;
 - ▶ покретање иницијативе за преиспитивање одговорности учесника у образовно-васпитном процесу уколико права ученика гарантована овим чланом Статута нису остварена;
 - ▶ остваривање свих права ученика, права на заштиту и на правично поступање школе према ученику и када повреди обавезу утврђену законом и овим Статутом;
 - ▶ право на стипендију, кредит, смештај и исхрану у дому ученика, у складу са посебним законом;
 - ▶ бесплатно коришћење књига, школског материјала, превоз, исхрану, као и смештај када је то потребно, у складу са законом;
 - ▶ друга права у области образовања и васпитања, у складу са законом.
- Установа је дужна да обезбеди све услове за остваривање права ученика из ст.1. овог члана.

2) ОБАВЕЗЕ УЧЕНИКА

Члан 2.

У остваривању својих права ученик не сме да угрожава друге у остваривању права.

Ученик има обавезу да:

1. редовно похађа наставу и извршава школске обавезе;
2. поштује правила понашања у школи, одлуке директора и других органа школе;
3. ради на усвајању знања, вештина и ставова утврђених школским програмом, прати сопствени напредак и извештава о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
4. не омета извођење наставе и не напушта час без претходног одобрења наставника;
5. поштује личност других ученика, наставника и осталих запослених у школи;
6. чува имовину школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија;
7. стара се о очувању животне средине и понаша у складу са правилима еколошке етике.

3) ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 3.

Према ученику који врши повреду правила понашања у школи или не поштује одлука директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, школа ће уз учешће родитеља, односно другог законског заступника, појачати васпитни рад активностима: у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога,

посебних тимова, а када је то неопходно да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите са циљем дефинисања и пружања подршке ученику у вези са променом његовог понашања.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену општим актом школе, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања и за повреду забране из члана 110. до 112. истог закона.

4) ЛАКШЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА

Члан 4.

Лакше повреде обавеза ученика јесу:

- 1. неоправдано изостајање из школе до 25 часова;**
- 2. ометање рада у одељењу;**
- 3. недолично понашање према другим ученицима, наставницима, стручним сарадницима и другим запосленима у школи;**
- 4. изазивање нереди у просторијама школе и у школском дворишту;**
- 5. непоштовање одлука надлежних органа школе, забране пушења у школском простору и друго;**
- 6. необавештавање родитеља о резултатима учења и владања и непреношење порука одељењског старешине, других наставника, стручних сарадника и других запослених у школи, које се тичу остваривања права ученика и извршавања његових обавеза;**
- 7. оштећење школске зграде, просторија, инвентара, инсталација и прибора запослених у школи, ученичког прибора и опреме;**
- 8. неоправдано кашњење на редовну наставу и друге облике образовно-васпитног рада;**
- 9. грубо ометање непристојним понашањем школских свечаности поводом Дана Светог Саве, Дана школе, Видовдана и сличних програма и манифестација;**
- 10. нарушавање естетског изгледа школе и школског дворишта;**
- 11. повреда других обавеза ученика прописаних општим актом школе, која није прописана као тежа повреда ученичких дужности.**

5) ТЕЖЕ ПОВРЕДЕ ОБАВЕЗА УЧЕНИКА

Члан 5.

Теже повреде обавеза ученика јесу:

- 1. уништење, оштећење, скривање, изношење, преправка или дописивање података у евиденцији коју води школа или друга организација, односно орган;**
- 2. преправка или дописивање података у јавној исправи коју издаје школа или орган, односно исправи коју изда друга организација;**
- 3. уништење или крађа имовине школе, привредног друштва, предузетника, ученика или запосленог;**
- 4. поседовање, подстрекавање, помагање, давање другом ученику и употреба алкохола, дувана, наркотичког средства или психоактивне супстанце;**

5. уношење у школу или другу организацију оружја, пиротехничког средства или другог предмета којим може да угрози или повреди друго лице;
6. понашање ученика којим угрожава властиту безбедност или безбедност других ученика, наставника и запослених у школи, у школским и другим активностима које се остварују ван школе, а које школа организује и које доводи до њиховог физичког или психичког повређивања;
7. употреба мобилног телефона, електронског уређаја и другог средства у сврхе којима се угрожавају права других или у сврхе преваре у поступку оцењивања;
8. неоправдано изостајање са наставе и других облика образовно-васпитног рада више од 25 часова у току школске године, од чега више од 15 часова након писменог обавештавања родитеља, односно другог законског заступника од стране школе;
9. учестало чињење лакших повреда обавеза у току школске године, под условом да су предузете неопходне мере из члана 83. Закона о основама система образовања и васпитања.

За повреде из става 1. тачка 8. и 9. овог члана обавезна је поступност у изрицању мера.

Ученик, родитељ, односно други законски заступник одговара за материјалну штету коју ученик нанесе школи, намерно или из крајње непажње, у складу са законом.

6) ЗАБРАНА ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Члан 6.

У школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или на прикривен начин, а који се заснива на боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у школи.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, ученика, одраслог, родитеља односно или трећег лица у установи, заједнички прописују министри просвете и министар надлежан за послове људских права.

Поступање у школи када се посумња или утврди дискриминитарно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, детета, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника ученика, трећег лица у школи, органа и тела школе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, прописује министар.

7) ЗАБРАНА НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Члан 7.

У школи је забрањено: физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника ученика или трећег лица.

Повреде забране из става 1. овог члана које запослени учини према другом запосленом у школи, уређују се законом.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављаног вербалног или невербалног понашања, које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности ученика или запосленог.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање школе или запосленог да обезбеди услове за правилан развој ученика и одраслог.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код ученика или одраслог примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, у смислу става 1. овог члана, сматра се: физичко кажњавање ученика или одраслог од стране запосленог, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица, у школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног повређивања ученика, одраслог или запосленог; насилно понашање запосленог према ученику или одраслом, као и ученика и одраслог према другом ученику, одраслом или запосленом.

Под психичким насиљем у смислу става 1. овог члана, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем у смислу става 1. овог члана сматра се искључивање ученика и одраслог из групе вршњака и различитих облика активности школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, у смислу става 1. овог члана, сматра се понашање којим се ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, у смислу става 1. овог члана, сматра се злоупотреба информационо-комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (web site), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања у школи почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Протокол поступања у установи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања

У установи је забрањен сваки облик насиља и злостављања из става првог овог члана од стране ученика, његовог родитеља, односно другог законског заступника или одраслог над наставником, стручним сарадником или другим запосленим.

Због повреде забране из става 8. овог члана против родитеља, односно законског заступника ученика покреће се прекршајни односно кривични поступак.

Протокол поступања у школи у односу на насиље и злостављање, садржај и начин спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања прописује министар.

Ближе услове о начинима препознавања невербалног облика злостављања ученика од стране запослених за време свих облика васпитно-образовног рада прописује министар.

8)ЗАБРАНА ПОНАШАЊА КОЈЕ ВРЕЂА УГЛЕД, ЧАСТ И ДОСТОЈАНСТВО

Члан 8.

Забрањено је свако понашање запосленог према ученику и одраслом, ученика и одраслог према запосленом, родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом, запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику, ученика и одраслог према другом ученику или одраслом, којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности школе.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којим се вређа углед, част и достојанство у школи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање школе када се посумња или утврди вређање угледа, части и достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

9) ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКИ ПОСТУПАК

Члан 9.

За теже повреде обавеза ученика и за повреде забране из члана 110. до 112. Закона о основама система образовања и васпитања школа води васпитно-дисциплински поступак о којем обавештава родитеља, односно другог законског заступника ученика.

Директор, у року од 30 дана од дана учињене повреде из става 1. овог члана, закључком покреће васпитно-дисциплински поступак, води га и окончава решењем и о томе одмах, а најкасније наредног радног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника.

У васпитно-дисциплинском поступку ученик, уз присуство родитеља, односно другог законског заступника, као и сви остали учесници и сведоци морају бити саслушани и дати писану изјаву.

Уколико се родитељ, односно други законски заступник ученика који је уредно обавештен, не одазове да присуствује васпитно-дисциплинском поступку, директор школе поставља одмах, а најкасније наредног радног дана психолога, односно педагога школе да у овом поступку заступа интересе ученика, о чему одмах обавештава центар за социјални рад.

Васпитно-дисциплински поступак за учињену повреду забране из члана 110. до 112. Закона о основама система образовања и васпитања покреће се одмах, а најкасније у року од два дана од дана сазнања.

Васпитно-дисциплински поступак окончава се након вођења појачаног васпитног рада са учеником, доношењем решења у року од 30 дана од дана покретања.

Пре доношења решења морају се утврдити све чињенице које су од значаја за одлучивање.

Уколико се у току трајања васпитно-дисциплинског поступка ученик испише из школе, школа је у обавези да у исписницу унесе напомену да је против наведеног ученика покренут васпитно-дисциплински поступак.

10) ВАСПИТНЕ И ВАСПИТНО-ДИСЦИПЛИНСКЕ МЕРЕ - ПОЈАЧАН ВАСПИТНИ РАД СА УЧЕНИКОМ

Члан 10.

Са учеником који врши повреду правила понашања или се не придржава одлука директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права, крши забрану из члана 110. до 112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа је дужна да, уз учешће родитеља, односно старатеља ученика, појача васпитни рад активностима у оквиру одељењске заједнице, стручним радом одељењског старешине, педагога, психолога, посебних тимова, а када је то неопходно, да сарађује са одговарајућим установама социјалне, односно здравствене заштите на промени понашања ученика.

Ученик може да одговара за лакшу повреду обавезе утврђену Статутом и овим правилником, за тежу повреду обавезе која је у време извршења била прописана Законом о основама система образовања и васпитања и за повреду забране прописану истим законом.

За повреду обавезе ученика, односно забране прописане законом, ученику могу да се изрекну мере, и то:

- 1. за лакшу повреду обавеза ученика, васпитна мера – опомена, укор одељењског старешине или укор одељењског већа, на основу изјашњавања наставника који остварују наставу у одељењу ученика, у складу са општим актом школе;**
- 2. за тежу повреду обавеза ученика, васпитно-дисциплинска мера – укор директора и укор наставничког већа;**
- 3. за учињену повреду забране из члана 110. до 112. Закона о основама система образовања и васпитања, васпитно-дисциплинска мера:**
 - **укор директора или укор Наставничког већа,**
 - **премештај ученика од петог до осмог разреда у другу основну школу на основу одлуке наставничког већа, уз сагласност школе у коју прелази, а уз обавештавање родитеља, односно другог законског заступника.**

Васпитна мера изриче се ученику за лакшу повреду обавеза из општег акта школе, без вођења васпитно-дисциплинског поступка.

Мера из ст. 3. овог члана може да се изрекне ученику ако је школа претходно предузела неопходне активности на појачању васпитног рада са учеником из члана 83. Закона о основама система образовања и васпитања.

Када предузете неопходне активности доведу до позитивне промене понашања ученика, обуставиће се поступак, осим ако је учињеном повредом забране из члана 110. до 112. Закона о основама система образовања и васпитања озбиљно угрожен интегритет другог лица.

Мера из ст.3. тач. 2. и 3. овог члана изриче се ученику након спроведеног васпитно-дисциплинског поступка и утврђене одговорности ученика.

Васпитна и васпитно-дисциплинска мера изричу се у школској години у којој је учињена повреда обавезе ученика.

Када малолетан ученик изврши повреду забране из члана 110. до 112. Закона о основама система образовања и васпитања, школа одмах, а најкасније наредног дана обавештава родитеља, односно другог законског заступника и укључује га у одговарајући поступак.

11) ДКР И ХУМАНИТАРНИ РАД

Члан 11.

Школа упоредо са изрицањем васпитне, односно васпитно-дисциплинске мере из става 3. овог члана одређује ученику и обавезу обављања друштвено-корисног, односно хуманитарног рада, који се одвија у просторијама школе или ван просторија школе, под надзором наставника или стручног сарадника. ДКР или хуманитаран рад траје и бира се врста рада у односу на учињену повреду ученичких дужности, са васпитном поруком за ученика.

Друштвено-користан, односно хуманитаран рад из става 1. овог члана школа одређује ученику у складу са тежином учињене повреде, водећи рачуна о психофизичкој и здравственој способности, узрасту и достојанству

ученика, о чему је дужна да одмах обавести родитеља, односно другог законског заступника.

12) Ж А Л Б А

Члан 12.

Ученик, његов родитељ, односно други законски заступник, има право да поднесе жалбу школском одбору на изречену васпитно-дисциплинску меру за извршену тежу повреду обавезе ученика или за повреду забране из члана 110. до 112. Закона о основама система образовања и васпитања у року од осам дана од дана достављања решења о утврђеној одговорности и изреченој мери.

Школски одбор решава по жалби на изречену васпитно-дисциплинску меру у року од 15 дана од дана достављања жалбе од стране ученика, родитеља или другог законског заступника.

Жалба одлаже извршење решења директора.

13) ОЦЕЊИВАЊЕ ВЛАДАЊА УЧЕНИКА

Члан 13.

Приликом оцењивања владања сагледава се понашање ученика у целини, имајући при том у виду изречене васпитне и васпитно-дисциплинске мере и ангажовање ученика у активностима изван наставе, у складу са школским програмом (слободне активности, ученичка задруга, заштита животне средине; заштита од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања; културна активност школе).

На оцену из владања не утичу оцене из обавезних предмета.

Закључну оцену из владања на предлог одељењског старешине утврђује одељењско веће.

14) МАТЕРИЈАЛНА ОДГОВОРНОСТ УЧЕНИКА

Члан 14.

Поступак за утврђивање материјалне одговорности ученика води се као посебан поступак, осим, када је штета последица непоштовања правила понашања ученика, када поступак тече истовремено са васпитно-дисциплинским поступком.

Поступак спроводи одељењски старешина уз стручну помоћ лица компетентних за процену штете.

Сваки ученик дужан је да надокнади штету причињену уништењем или оштећењем књиге из библиотеке или уџбеника које је добио од школе на коришћење у тој школској години, према ценовнику издавачке куће у време одлучивања о штети, односно куповином истог наслова.

Кад штету причини више ученика, а није могуће утврдити допринос сваког од њих настанку штете, ученици се обавезују да штету надокнаде солидарно.

Директор школе, на основу извештаја одељењског старешине доноси решење о материјалној одговорности ученика, висини штете и року за надокнаду штете.

Уважавајући социјални статус породице ученика, директор школе може одлучити да ученик надокнади део причињене штете.

На решење о надокнади штете ученик, односно његов родитељ имају право на жалбу школском одбору у року од осам дана од дана уручења решења. Школски одбор поступа по жалби у року од 15 дана.

15) ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 15.

Овај правилник биће објављен на огласној табли школе 03.4.2018. године, након техничке обраде за коју се задужује секретар школе, а ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли школе.

Ступањем на снагу овог правилника престаће да се примењује Правилник о васпитној, васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика број 1341/2013-3 од 25.12.2013. године.

Школски одбор Основне школе “Деспот Стефан Лазаревић” у Бабушници

**Председник,
Саша Филиповић**